

Oppgave svineproduksjon, husdyrtreff 2025

Gårdsbeskrivelse:

Ingeborg og Odd Olavsgaard driver gården Olavsgaard, der de har en kombinert besetning med 20 purker i pulja i 7-ukers puljedrift. Purkene er TN70-purker (landsvin x Z-line) som de bedekker med Duroc-sæd de kjøper fra Norsvin. I hver pulje blir det cirka 270 smågris, som de enten selger til en fast slaktegrisprodusent via Nortura, eller fôrer opp til slaktegris selv (annen hver pulje med salg eller oppfôring). Til hver pulje kjøper de inn 5 bedekningsklare rekruttpurker fra en formeringsbesetning.

Grisehuset hos Olavsgaard består av en felles bedekningsavdeling og drektighetsavdeling, to fødeavdelinger med 20 FT30 binger i hver og en slaktegrisavdeling med 28 binger. Fôringsanlegget er et tørrfôringsanlegg. Grisehuset er bygd på i flere omganger, siste gang i 2005, men det meste av bygningmassen er slitt og trenger renovering.

Nøkkeltall Olavsgaard 2023	
<u>Purker:</u>	
Levedefødt per kull	15,3
Dødfødte per kull	0,8
Avvent per kull	13,5
Døde til avvenning %	11,7%
Beregnet antall avvente per årspurke	31,8
Tomdager per kull	9,6
Grisingsprosent %	89%
Antall årspurker	59,6
<u>Smågris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	615
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	1,7
Dødelighet %	0,9 %
<u>Slaktegris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	1125
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	2,69
Dødelighet %	1,5%
Kjøttprosent %	60,5%

Sønneren på gården, Amund ønsker å overta gården og fortsette med svineproduksjon, men han er usikker på kombinert produksjon er den beste måten å drive på.

Oppgave 1

- Vurder fordeler og ulemper med å drive ren smågris- eller slaktegrisproduksjon mot det å drive med kombinert svineproduksjon.
- Velg et av alternativene for videre drift og skisser opp hvordan et nytt fjøs eller påbygg/renovering kan se ut. Lag et forslag til bingeløsninger og hvor mange binger og avdelinger som vil trenges. (Husk å ta utgangspunkt i konsesjonsregelverket)

Tips: ta gjerne kontakt med en svineprodusent, rådgiver eller I-mek selger for å få hjelp med denne oppgaven.

Oppgave 2

Vurder nøkkeltallene til Olavsgaard og sammenlign de med Ingris årsstatistikk 2023. Målet for Amund når han overtar er å oppnå like gode resultater som den beste tredjedelen i Ingris.

Sett opp minst tre tiltak han bør gjennomføre for å oppnå målet sitt. Ta utgangspunkt i at han fortsetter med kombinert produksjon.

Oppgave 3:

De siste årene har det vært stort søkelys på bærekraft, både her i Norge, men også globalt. Landbruksnæringa er intet unntak og de har også økt fokuset på bærekraft.

- Hvordan vil dere definere bærekraftig landbruk?
- Hvorfor bør man ha søkelys på bærekraft på sitt gårdsbruk, og hvilke tiltak kan man gjøre i egen svineproduksjon for å bli mer bærekraftig.
- Hvordan bidrar avlsarbeidet til Norsvin til økt bærekraft i landbruket?

Oppgave 4:

Norsvin SA og Nortura SA er to samvirkeorganisasjoner. Norsvin er en avl- og interesseorganisasjon for svineprodusenter og jobber blant annet med sædproduksjon, forskning- og avlsarbeid og utvikling og formidling av fagkunnskap. Nortura tar imot husdyr og egg fra hele landet, som slaktes og videreføres til produkter under merkevarer som Gilde og Prior.

- Redegjør for hva et samvirke er og hvordan det fungerer. Hvilke fordeler er det å være organisert i et samvirke?
- Hvilke fordeler og ulemper er det å levere dyr til et slakteri som er eid av en samvirkeorganisasjon kontra et privateid slakteri?

Vekting av oppgavene

Oppgave 1 gir maks 30 poeng

Oppgave 2 gir maks 25 poeng

Oppgave 3 gir maks 25 poeng

Oppgave 4 gir maks 20 poeng

Nyttige linker:

- Filmer fra Norsvins studiekurs: <https://www.youtube.com/@NorsvinSA>
- Marginalverdier: [Økonomi - Norsvin](#)
- Ingris årsstatistikk: <https://animalia.no/no/Dyr/husdyrkontrollene/ingris/arsstatistikk/>
- <https://svineportalen.no/>
- Regelverk om konsesjon: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-04-01-611>
- Forskrift om hold av svin: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175>